

Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti

Hrvatski sabor

363

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O POSREDOVANJU PRI ZAPOSŁJAVANJU I PRAVIMA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Prolašavam Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 17. veljače 2017. godine.

Klasa: 011-01/17-01/04

Urbroj: 71-06-01/1-17-2

Zagreb, 21. veljače 2017.

Predsjednica

Republike Hrvatske

Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O POSREDOVANJU PRI ZAPOSŁJAVANJU I PRAVIMA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje posredovanje pri zapošljavanju, profesionalno usmjeravanje, obrazovanje radi povećanja zapošljivosti radne snage, osiguranje za slučaj nezaposlenosti, mjere aktivne politike zapošljavanja, ostale aktivnosti u svrhu poticanja prostorne i profesionalne pokretljivosti radne snage, novog zapošljavanja i samozapošljavanja, izvori sredstava za djelatnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: Zavod) te ustroj, upravljanje i obavljanje djelatnosti Zavoda.

(2) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na posredovanje pri zapošljavanju pomoraca koje je uređeno posebnim propisima, osim ako su korisnici novčane naknade sukladno ovom Zakonu.

(3) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose Direktiva Vijeća 97/81/EZ od 15. prosinca 1997. o Okvirnom sporazumu o radu s nepunim radnim vremenom koji su sklopili UNICE, CEEP i ETUC (SL L 14, 20. 1. 1998.), Direktiva 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL L 128/8, 30. 4. 2014.) i Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376/36, 12. 12. 2006.).

Članak 3.

Djelatnosti iz članka 1. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem) obavljaju se za nezaposlene osobe i ostale tražitelje zaposlenja, poslodavce i druge osobe koje traže informacije i savjete o uvjetima i mogućnostima zapošljavanja i razvoja karijere.

Članak 4.

(1) Djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem obavlja Zavod u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.

- (2) Djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, osim osiguranja za slučaj nezaposlenosti, mogu obavljati i pravne osobe kao trgovačka društva i fizičke osobe kao samostalnu djelatnost.
- (3) Strana fizička i pravna osoba sa sjedištem u drugoj državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora koja u toj državi obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, može u Republici Hrvatskoj privremeno ili povremeno obavljati one poslove koje je prema propisima države u kojoj ima sjedište ovlaštena obavljati, nakon što o tome obavijesti ministarstvo nadležno za rad u pisanom ili elektroničkom obliku.
- (4) Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem uz iste mogu obavljati djelatnosti istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja, djelatnosti savjetovanja u vezi s upravljanjem te djelatnost ustupanja radnika korisnicima za privremeno obavljanje poslova prema posebnom propisu.
- (5) Srednjoškolske ustanove mogu obavljati poslove posredovanja za povremeni rad svojih redovitih učenika u zemlji, a iznimno i za redovite učenike drugih srednjoškolskih ustanova sa sjedištem u istoj županiji, na temelju pisanog sporazuma koji su dužne dostaviti ministarstvu nadležnom za rad.
- (6) Pravne i fizičke osobe iz stavaka 2. i 3. ovoga članka obavljaju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem tražitelje zaposlenja bez naknade te djeluju nepristrano u odnosu na tražitelje zaposlenja i poslodavce.
- (7) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolske ustanove iz stavka 5. ovoga članka dužne su prije početka obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno poslova posredovanja za povremeni rad redovitih učenika upisati se u odgovarajuću evidenciju ministarstva nadležnog za rad.
- (8) Prijava u evidenciju iz stavka 7. ovoga članka podnosi se ministarstvu nadležnom za rad u pisanom ili elektroničkom obliku, uz dokaz o registraciji prema posebnom propisu.
- (9) O prijavi u evidenciju ministarstvo nadležno za rad izdaje potvrdu koja sadrži broj pod kojim je pravna i fizička osoba iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolska ustanova iz stavka 5. ovoga članka upisana te datum upisa u evidenciju.
- (10) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolske ustanove iz stavka 5. ovoga članka dužne su u pravnom prometu, u poslovnim ispravama, na svakom dopisu i oglasu navesti broj pod kojim su upisane u evidenciju ministarstva nadležnog za rad.
- (11) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka dužne su ministarstvu nadležnom za rad dostavljati statističke podatke o obavljanju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem.
- (12) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati način obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno poslova posredovanja za povremeni rad redovitih učenika te sadržaj, način i rokove dostavljanja podataka iz stavka 11. ovoga članka.

Članak 5.

- (1) Kada pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona obavljaju djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu, dužne su ih obavljati u suradnji s nadležnim tijelima pojedinih zemalja.
- (2) U postupku posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona dužne su obavijestiti osobe za koje posreduju o uvjetima života i rada, pravima i obvezama po osnovi rada i drugim bitnim elementima zakonitosti rada i radnim uvjetima.
- (3) Pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona snose odgovornost prema osobama za koje su posredovale u inozemstvu za zakonitost njihova zapošljavanja i rada sukladno zakonodavstvu zemlje u koju posreduju te snose troškove prijevremenog povratka osobe za koju su posredovali ako je isti uzrokovan nezakonitim zapošljavanjem ili radom, a odgovaraju i za eventualnu štetu koju bi osoba mogla pretrpjeti zbog pogrešnih informacija o bitnim elementima uvjeta života i rada.

- (4) Pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona dužne su pružiti osobama za koje su posredovale u inozemstvu svu potrebnu pomoć u ostvarivanju njihovih prava po osnovi rada nakon povratka s rada u inozemstvu.

Članak 6.

- (1) Za slučaj nezaposlenosti obvezno su osigurani svi radnici u radnom odnosu i s njima, prema posebnim propisima, izjednačene osobe, kao i osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost i po toj osnovi su obvezno osigurane prema propisima o mirovinskom osiguranju.
- (2) Osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost i po toj osnovi su obvezno osigurane prema propisima o mirovinskom osiguranju iz stavka 1. ovoga članka su:
- 1) obrtnici i trgovci pojedinci, upisani u odgovarajući registar
 - 2) osobe koje u skladu s posebnim propisima samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost kao što su odvjetnici, privatni zdravstveni radnici, umjetnici, novinari, odgajatelji, lektori, prevoditelji, primalje i drugi
 - 3) vrhunski sportaši
 - 4) osobe koje su po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit
 - 5) osobe koje obavljaju djelatnost za čije obavljanje nije propisano izdavanje odobrenja ili registracije, ali imaju obilježje samostalnosti, trajnosti i s namjerom stvaranja izvora dohotka ili dobiti i po osnovi obavljanja tih djelatnosti su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, kada nisu korisnici mirovine, osim korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti
 - 6) osobe koje obavljaju domaću radinost i sporedno zanimanje, kada nisu osigurani po drugoj osnovi i nisu korisnici mirovine, osim korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti
 - 7) osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, a upisane su u upisnik poljoprivrednih gospodarstava u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, kada nisu osigurani po drugoj osnovi, nisu korisnici mirovine ili nisu na redovitom školovanju
 - 8) članovi uprave i izvršni direktori trgovačkih društava i upravitelji zadruga
 - 9) hrvatski državljani zaposleni u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavca, kada nisu obvezno osigurani prema inozemnim propisima na koje se odnosi međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju i uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i
 - 10) hrvatski državljani zaposleni na teritoriju Republike Hrvatske kod poslodavca sa sjedištem u inozemstvu, koji nemaju registriranu podružnicu u Republici Hrvatskoj, kada nisu obvezno osigurani prema inozemnim propisima na koje se odnosi međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ili kada nisu obvezno osigurani prema uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.
- (3) Osiguranje za osobe iz stavka 1. ovoga članka provodi se na načelu solidarnosti.

Članak 7.

Nezaposlena osoba, na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti, ostvaruje pravo na:

- 1) novčanu naknadu
- 2) mirovinsko osiguranje
- 3) novčanu pomoć i naknadu troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu
- 4) jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova.

Članak 8.

Državljeni država članica Europske unije, Europskoga gospodarskog prostora i državljani Švicarske Konfederacije u pravima i dužnostima utvrđenim ovim Zakonom izjednačeni su s hrvatskim državljanima.

II. EVIDENCIJA NEZAPOSLENIH OSOBA I OSTALIH TRAŽITELJA ZAPOSLENJA

Članak 9.

Evidenciju nezaposlenih osoba vodi Zavod na osnovi prijave nezaposlene osobe.

Članak 10.

- (1) Nezaposlenom osobom u smislu ovoga Zakona smatra se osoba sposobna ili djelomično sposobna za rad, u dobi od 15 do 65 godina koja nije u radnom odnosu, aktivno traži posao i raspoloživa je za rad te ako:
- 1) ne ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ne ostvari mjesečni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
 - 2) nema registrirano trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu, odnosno nema više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
 - 3) nije član zadruge
 - 4) nije predsjednik, član uprave ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruge
 - 5) nema registrirani obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
 - 6) ne obavlja domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
 - 7) nije osigurana kao poljoprivrednik po propisima o mirovinskom osiguranju
 - 8) nije zaposlena prema posebnim propisima
 - 9) nije korisnik mirovine, osim korisnika mirovine koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad odnosno korisnika mirovine koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti i korisnika obiteljske mirovine kojemu se ta mirovina ne isplaćuje
 - 10) ne ispunjava uvjete za starosnu mirovinu
 - 11) nije osigurana na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove
 - 12) nema utvrđenu privremenu nezapošljivost od strane centra za profesionalnu rehabilitaciju i
 - 13) nije redoviti učenik ili student.
- (2) O podacima iz stavka 1. točaka 1. – 13. ovoga članka nezaposlena osoba potpisuje izjavu prilikom prijave u evidenciju nezaposlenih osoba.

Članak 11.

- (1) Smatra se da nezaposlena osoba aktivno traži posao ako:
- provodi aktivnosti radi utvrđivanja profesionalnog plana traženja posla iz članka 24. ovoga Zakona
 - se pridržava aktivnosti utvrđenih profesionalnim planom iz članka 24. ovoga Zakona i
 - podnosi molbe poslodavcima ili daje oglase i javlja se na oglase i natječaje.
- (2) Smatra se da je nezaposlena osoba raspoloživa za rad ako se odaziva na pozive Zavoda radi pripreme za zapošljavanje i zaposlenja u terminima utvrđenim profesionalnim planom iz članka 24. ovoga Zakona.
- (3) Ministar nadležan za rad utvrdit će pravilnikom način provođenja aktivnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 12.

Nezaposlena osoba prijavljuje se i evidentira u Zavodu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta.

Članak 13.

Zavodu se, radi savjetovanja i informiranja u svrhu razvoja upravljanja karijerom i posredovanja, mogu prijaviti i ostali tražitelji zaposlenja koji se ne smatraju nezaposlenim osobama iz članka 10. ovoga Zakona.

Članak 14.

(1) Zavodu se može prijaviti azilant i stranac pod supsidijarnom, odnosno privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj, kao i članovi njegove obitelji koji su u pravima i dužnostima utvrđenim ovim Zakonom izjednačeni s hrvatskim državljanima.

(2) Iznimno se Zavodu može prijaviti i tražitelj međunarodne zaštite i članovi njegove obitelji ako ministarstvo nadležno za unutarnje poslove nije donijelo odluku o zahtjevu za međunarodnu zaštitu u roku od devet mjeseci od dana podnošenja urednog zahtjeva, a tražitelj svojim postupanjem nije utjecao na razloge nedonošenja odluke.

(3) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prijavljuju se i evidentiraju u Zavodu prema mjestu boravka, odnosno adresi stanovanja.

(4) Osobe iz stavka 1. ovoga članka prestaju se voditi u evidenciji Zavoda po prestanku azila, supsidijarne, odnosno privremene zaštite ako prije toga ne nastupe drugi razlozi za prestanak vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba.

(5) Osoba iz stavka 2. ovoga članka prestaje se voditi u evidenciji Zavoda kada ministarstvo nadležno za unutarnje poslove odbije zahtjev za međunarodnu zaštitu ako prije toga ne nastupe drugi razlozi za prestanak vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba.

Članak 15.

(1) Zavodu se, radi ostvarivanja prava na novčanu naknadu iz članka 7. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, može prijaviti nezaposlena osoba stranac kojem je prestao radni odnos u Republici Hrvatskoj bez njegove krivnje ili pristanka ako ima odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj.

(2) Nezaposlena osoba stranac iz stavka 1. ovoga članka prijavljuje se prema mjestu odobrenoga privremenog boravka.

(3) Po iskorištenosti novčane naknade iz članka 7. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, odnosno po isteku privremenog boravka osoba iz stavka 1. ovoga članka prestaje se voditi u evidenciji Zavoda.

Članak 16.

Podatke o nezaposlenim osobama i ostalim tražiteljima zaposlenja vodi Zavod na propisanim obrascima i u elektroničkom obliku.

Članak 17.

(1) Zavod prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u evidenciji ako ta osoba:

- 1) zasnjuje radni odnos
- 2) ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
- 3) obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi
- 4) registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu, odnosno stekne više od 25 % udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
- 5) postane član zadruge

- 6) postane predsjednik uprave, član uprave ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruge
 - 7) registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
 - 8) obavlja domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
 - 9) postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju
 - 10) zaposli se prema posebnim propisima
 - 11) ispunjivati uvjete za starosnu mirovinu, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje ili ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti
 - 12) ima utvrđenu privremenu nezapošljivost od strane centra za profesionalnu rehabilitaciju
 - 13) ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti od nadležnog jedinstvenog tijela vještačenja
 - 14) obavlja stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa prema posebnim propisima
 - 15) ostvari prava na rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada odnosno rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu
 - 16) postane redoviti učenik ili student
 - 17) nastupi na dragovoljno služenje vojnog roka
 - 18) bude pritvorena ili joj bude određen istražni zatvor
 - 19) nastupi na izdržavanje kazne zatvora
 - 20) navršiti 65 godina života
 - 21) odbije se uključiti u obrazovni program ili ga bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi obrazovni program koji je sukladan njezinim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima, a koji je organizirao odnosno troškove snosio Zavod u svrhu povećanja njezine mogućnosti zapošljavanja
 - 22) ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad te ne obavlja aktivnosti u dinamici utvrđenoj u profesionalnom planu
 - 23) postane osiguranik produženog mirovinskog osiguranja na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove
 - 24) se odjavi s evidencije ili
 - 25) u potpisanoj izjavi iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona navede neistinite podatke.
- (2) Zavod prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u evidenciji ako ta osoba ne prihvati ponuđena zaposlenja u okviru stečene razine kvalifikacije i radnog iskustva do utvrđivanja profesionalnog plana iz članka 24. ovoga Zakona, a nakon toga ponuđena zaposlenja iz utvrđenoga profesionalnog plana ili ako svojim postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca, osim ako odbije zaposlenje zbog toga što poslodavac redovito ne ispunjava obveze prema radnicima:
- 1) u mjestu prebivališta ili boravišta
 - 2) izvan mjesta prebivališta ili boravišta udaljenog do 50 km od mjesta rada, pod uvjetom da poslodavac snosi troškove putovanja sredstvima javnog prijevoza ili organizira prijevoz na posao i s posla ili
 - 3) izvan mjesta prebivališta ili boravišta bez obzira na udaljenost od mjesta rada, pod uvjetom da je osiguran odgovarajući smještaj.
- (3) Odredbe stavka 2. točke 2. i 3. ovoga članka ne odnose se na trudnicu, jednog od roditelja s djetetom do osme godine života, jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju prema posebnom propisu ako je

drugi roditelj zaposlen, jednog od roditelja s troje i više malodobne djece ako je drugi roditelj zaposlen, roditelja koji se samostalno skrbi o djetetu do 15. godine života, osim ako dađe pisanu izjavu da prihvaća posao.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, Zavod će nezaposlenu osobu koja se vodi u evidenciji Zavoda duže od 12 mjeseci prestati voditi kao nezaposlenu ako ta osoba ne prihvati ponuđeno zaposlenje koje odgovara njezinim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima.

(5) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati što se smatra odgovarajućim smještajem u smislu stavka 2. točke 3. ovoga članka.

Članak 18.

Zavod prestaje voditi ostalog tražitelja zaposlenja u evidenciji ako se ta osoba:

- 1) ne javi Zavodu u roku od šest mjeseci od zadnje prijave ili
- 2) odjavi s evidencije.

Članak 19.

(1) Osobe koje je Zavod prestao voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe mogu se ponovno, nakon isteka određenog roka od dana prestanka vođenja u evidenciji, prijaviti u evidenciju kao nezaposlene osobe, i to:

- 1) osobe iz članka 17. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, nakon proteka onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka, odnosno dohotka s iznosom prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
- 2) osobe iz članka 17. stavka 1. točaka 3. i 21. ovoga Zakona i osobe iz članka 17. stavaka 2. i 4. ovoga Zakona, nakon šest mjeseci i
- 3) osobe iz članka 17. stavka 1. točke 22. ovoga Zakona, nakon tri mjeseca.

(2) Osobe iz stavka 1. točke 1. ovoga članka vode se, uz njihovu suglasnost, u evidenciji Zavoda kao ostali tražitelji zaposlenja, po dobivanju obavijesti od nadležnog tijela o ostvarenom primitku, odnosno dohotku.

(3) Osobe koje je Zavod prestao voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe, na temelju članka 17. stavka 1. točaka 1., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 23. i 24. ovoga Zakona, mogu se ponovno prijaviti u evidenciju Zavoda kao nezaposlene osobe po prestanku okolnosti koje su dovele do prestanka vođenja u evidenciji.

(4) Osoba koja je dala neistinite podatke u izjavi iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona ne može se prijaviti u evidenciju Zavoda kao nezaposlena osoba u roku od šest mjeseci od dana saznanja za neistinite podatke.

Članak 20.

Ministar nadležan za rad propisat će pravilnikom način prijavljivanja i vođenje evidencija za nezaposlene osobe, ostale tražitelje zaposlenja i druge osobe koje koriste usluge Zavoda za koje ovim Zakonom nije drukčije određeno.

III. PRIPREMA ZA ZAPOSŁJAVANJE I POSREDOVANJE PRI ZAPOSŁJAVANJU

1. Priprema za zapošljavanje

Članak 21.

Priprema za zapošljavanje uključuje:

- 1) profesionalno usmjeravanje
- 2) razvoj vještina upravljanja karijerom
- 3) podršku u definiranju i izradi individualnog plana traženja posla (profesionalni plan)
- 4) obrazovanje za zapošljavanje i
- 5) profesionalnu rehabilitaciju.

Članak 22.

- (1) Profesionalno usmjeravanje jest skup različitih stručnih postupaka kojima se identificiraju mogućnosti, interesi i kompetencije korisnika, kako bi donijeli odluke o obrazovanju i zapošljavanju te upravljali vlastitim profesionalnim razvojem.
- (2) Profesionalno usmjeravanje uključuje informiranje, savjetovanje, utvrđivanje profesionalnih potencijala i praćenje profesionalnog razvoja osoba iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Usluge profesionalnog usmjeravanja pružaju se nezaposlenim osobama i ostalim tražiteljima zaposlenja, učenicima i studentima.

Članak 23.

- (1) Razvoj vještina upravljanja karijerom podrazumijeva stjecanje znanja i vještina potrebnih za povećanje zapošljivosti i unapređenje profesionalnog razvoja pojedinca.
- (2) Razvoj vještina upravljanja karijerom uključuje informiranje, savjetovanje i samoprocjenu nezaposlene osobe i ostalih tražitelja zaposlenja radi mogućnosti pronalaženja posla i planiranja karijere.

Članak 24.

- (1) Zavod u suradnji s nezaposlenom osobom utvrđuje profesionalni plan nezaposlene osobe radi pripreme za zapošljavanje i traženja posla u roku od 60 dana od dana prijave nezaposlene osobe Zavodu.
- (2) Profesionalni plan iz stavka 1. ovoga članka usklađuje se s programima iz članaka 25. i 35. ovoga Zakona, ovisno o promjenama vezanim uz osobu za koju se plan utvrđuje.
- (3) Profesionalni plan iz stavka 1. ovoga članka sadrži popis poslova i zanimanja koje nezaposlena osoba može obavljati prema njezinim utvrđenim stručnim, radnim i osobnim mogućnostima te popis svih aktivnosti koje će nezaposlena osoba provoditi u suradnji sa Zavodom, a radi zapošljavanja unutar utvrđenih rokova izvršenja.

Članak 25.

- (1) Obrazovanje za zapošljavanje obuhvaća aktivnosti pripreme i profesionalnog odabira te profesionalne selekcije, upućivanja kandidata u obrazovne programe, praćenje njihove uspješnosti te financiranje i sufinanciranje obrazovnih programa.
- (2) Obrazovni programi namijenjeni su povećanju zapošljivosti i odnose se na programe obrazovanja odraslih:
 - 1) program obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina
 - 2) program obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije koji obuhvaća osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje.
- (3) Osoba može biti uključena u obrazovanje za zapošljavanje ako je obrazovni program usklađen s aktualnim potrebama tržišta rada te ako zadovoljava sve osobne i profesionalne uvjete.

Članak 26.

- (1) Profesionalna rehabilitacija omogućuje nezaposlenim osobama s invaliditetom, utvrđenim prema posebnim propisima, stjecanje znanja i vještina potrebnih za zapošljavanje, odnosno zadržavanje zaposlenja.
- (2) U svrhu pripreme za zapošljavanje nezaposlenih osoba s invaliditetom Zavod može osobu uputiti na sljedeće postupke profesionalne rehabilitacije:
 - 1) utvrđivanje preostalih radnih i općih sposobnosti
 - 2) radno osposobljavanje, obrazovanje i programe održavanja i usavršavanja radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja i
 - 3) pojedinačne i skupne programe unapređenja radno-socijalne uključenosti u zajednicu.

2. Posredovanje pri zapošljavanju

Članak 27.

- (1) Posredovanje pri zapošljavanju je skup aktivnosti koji obuhvaća stručni odabir i profesionalnu selekciju nezaposlenih osoba i ostalih tražitelja zaposlenja iz evidencije Zavoda, prema njihovim osobnim i profesionalnim sposobnostima te utvrđenim potrebama poslodavca.
- (2) Posredovanje pri zapošljavanju obuhvaća stručni odabir nezaposlenih i drugih osoba čije stručne i druge radne sposobnosti najbolje odgovaraju potrebama poslodavca.
- (3) Stručni odabir obuhvaća odgovarajuće metode i tehnike koje uzimaju u obzir zahtjeve i uvjete određenog posla, potrebna znanja, vještine, iskustvo i sposobnosti osoba za koje se posreduje te njihove osobne uvjete.
- (4) Stručni odabir može uključivati i upućivanje nezaposlenih i drugih osoba na ispitivanje njihovih psihofizičkih sposobnosti, sklonosti i zdravstvenog stanja.
- (5) Profesionalna selekcija jest stručni postupak odabira nezaposlene osobe za određeno radno mjesto odnosno za obrazovanje u kojemu se odabiru oni koji najbolje udovoljavaju postavljenim zahtjevima.
- (6) Profesionalna selekcija može uključivati ispitivanje sposobnosti, karakteristika osobnosti, interesa, vrijednosti, motivacije, a po potrebi zdravstvenog stanja i specifičnih znanja.

Članak 28.

U posredovanju pri zapošljavanju Zavod djeluje nepristrano u odnosu na nezaposlene osobe i poslodavce.

Članak 29.

- (1) Posredovanje pri zapošljavanju Zavod obavlja bez naknade.
- (2) Troškove nastale na temelju posebnih zahtjeva poslodavca i troškove posredovanja u inozemstvu Zavodu nadoknađuje poslodavac.

Članak 30.

Poslove posredovanja pri zapošljavanju Zavod obavlja na osnovi evidencije nezaposlenih i ostalih tražitelja zaposlenja te na osnovi procjene potrebnih znanja, vještina i sposobnosti za rad na određenim poslovima u neposrednoj suradnji s poslodavcem.

Članak 31.

- (1) Posredovanje pri zapošljavanju u inozemstvu Zavod obavlja u suradnji s nadležnim tijelima pojedinih zemalja.
- (2) U postupku posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu Zavod će izvješćivati radnike o uvjetima života i rada, pravima iz rada i posebnim obvezama te im pružati pomoć u ostvarivanju prava po osnovi rada nakon povratka s rada u inozemstvu.
- (3) Zavod obavlja posredovanje pri zapošljavanju, savjetovanje i informiranje o mogućnostima zapošljavanja i obrazovanja te pruža druge informacije o tržištu rada u državama članicama Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije putem Europske mreže usluga (EURES).

Članak 32.

- (1) Poslodavac može potrebu za radnikom dostaviti Zavodu osobno, poštom, elektroničkim putem ili na drugi način.
- (2) Poslodavac će prijavu potrebe za radnikom iz stavka 1. ovoga članka dostaviti Zavodu na za to propisanom obrascu ako je zakonom propisana obveza popunjavanja slobodnoga radnog mjesta putem javnog natječaja.
- (3) U dogovoru s poslodavcem Zavod će potrebu za radnikom objaviti u svojim sredstvima informiranja.

Članak 33.

Zavod će u roku od tri radna dana od dana primitka potrebe za radnikom izvijestiti poslodavca o mjerama koje
Zavod može poduzeti ili poduzima radi traženja potrebnih radnika.

IV. AKTIVNA POLITIKA U ZAPOSŁJAVANJU

Članak 34.

Vlada Republike Hrvatske donosi strateške planove i programe koji obuhvaćaju i mjere aktivne politike
zapošljavanja iz nadležnosti Zavoda.

Članak 35.

Mjere aktivne politike zapošljavanja iz članka 34. ovoga Zakona provode se na temelju programa koje donosi
Zavod, a obuhvaćaju osobito:

- 1) programe zapošljavanja mladih nezaposlenih osoba za stjecanje radnog iskustva i povećanje razine
zapošljivosti
- 2) programe zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih i drugih skupina teže zapošljivih nezaposlenih osoba
- 3) programe samozapošljavanja nezaposlenih osoba
- 4) programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja
temeljnih vještina te programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije, koji
obuhvaćaju osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje radnika radi sprečavanja gubitka
radnog mjesta u uvjetima uvođenja novih proizvodnih programa
- 5) programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja
temeljnih vještina te programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije, koji
obuhvaćaju osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje radi podizanja zapošljivosti i
prilagodljivosti radnika
- 6) zapošljavanje nezaposlenih osoba u javnim radovima, a koji se odnose na programe humanitarnih,
edukativnih, socijalnih, ekoloških, komunalnih, infrastrukturnih sadržaja, očuvanja kulturnih i povijesnih
spomenika i drugih djelatnosti
- 7) programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja
temeljnih vještina te programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije, koji
obuhvaćaju osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje nezaposlenih osoba
- 8) programe stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa i
- 9) programe očuvanja radnih mjesta i zadržavanje zaposlenosti.

Članak 36.

(1) Mjere aktivne politike zapošljavanja koje provodi Zavod te uvjete i način korištenja sredstava za provođenje
tih mjera godišnje donosi Upravno vijeće Zavoda.

(2) Posebni uvjeti i način korištenja sredstava utvrđuju se ugovorom između Zavoda i korisnika sredstava.

(3) Dodjeljivanje potpora za zapošljavanje i obrazovanje u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja nije
upravna stvar prema propisu kojim se uređuje opći upravni postupak.

V. PRAVA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

1. Novčana naknada

Članak 37.

(1) Pravo na novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa, odnosno
prestanka obavljanja samostalne djelatnosti ima najmanje devet mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca.

(2) Kao vrijeme provedeno na radu iz stavka 1. ovoga članka smatra se:

1) vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad, odnosno na rodiljnom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa, odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima i

2) vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je osoba bila privremeno nesposobna za rad, odnosno na rodiljnom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, ako je za to vrijeme primala naknadu plaće prema posebnim propisima i ako je uplaćen doprinos za zapošljavanje.

(3) Prestanak obavljanja samostalne djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju uvida u odgovarajući registar iz kojega mora biti brisana osoba koja je obavljala samostalnu djelatnost.

Članak 38.

(1) Pravo na novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba:

1) kojoj je prestao radni odnos, ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka radnog odnosa ili

2) koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost, ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.

(2) Nezaposlena osoba koja zbog opravdanog razloga propusti rok za prijavu iz stavka 1. ovoga članka, može se prijaviti i podnijeti zahtjev Zavodu u roku od osam dana od dana prestanka razloga koji je prouzročio propuštanje roka, a najkasnije 60 dana od propuštanja roka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao na temelju odluke nadležnog suda stječe pravo na novčanu naknadu ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 60 dana od dana pravomoćnosti iste.

Članak 39.

(1) Pravo na novčanu naknadu nema nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao:

1) zbog toga što je otkazala radni odnos odnosno službu, osim u slučaju izvanrednog otkaza ugovora o radu uzrokovanog ponašanjem poslodavca

2) pisanim sporazumom o prestanku radnog odnosa odnosno službe

3) sudskom nagodbom kojom je utvrđen prestanak radnog odnosa

4) zbog toga što nije zadovoljila na probnom radu ili nije zadovoljila tijekom pripravničkog, odnosno vježbeničkog staža, odnosno nije u propisanom roku položila stručni ispit koji je posebnim propisom utvrđen kao uvjet za nastavak rada

5) redovnim otkazom uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika ili izvanrednim otkazom zbog teške povrede radne obveze odnosno službene dužnosti ili prestankom službe po sili zakona zbog razloga uvjetovanih ponašanjem službenika ili

6) zbog izdržavanja kazne zatvora duže od tri mjeseca.

(2) Pravo na novčanu naknadu ne stječe nezaposlena osoba prema članku 37. stavku 1. ovoga Zakona kojoj bi to pravo pripadalo po prestanku radnog odnosa odnosno službe ako je taj radni odnos trajao kraće od tri mjeseca,

a prethodni radni odnos odnosno služba prestao na način utvrđen stavkom 1. ovoga članka odnosno ako prethodna samostalna djelatnost nije prestala zbog razloga navedenih u članku 41. stavku 2. ovoga Zakona.

(3) Pravo na novčanu naknadu ne stječe nezaposlena osoba prema članku 37. stavku 1. ovoga Zakona kojoj bi to pravo pripadalo po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti ako je ta samostalna djelatnost trajala kraće od tri mjeseca, a prethodna nije prestala zbog razloga navedenih u članku 41. stavku 2. ovoga Zakona odnosno ako je prethodni radni odnos odnosno služba prestao na način utvrđen stavkom 1. ovoga članka.

Članak 40.

Nezaposlenoj osobi kojoj je prestao radni odnos odnosno služba pisanim sporazumom, iznimno pripada pravo na novčanu naknadu ako je sporazum o prestanku radnog odnosa odnosno službe sklopljen:

- 1) zbog premještanja bračnog druga, odnosno izvanbračnog druga ili životnog partnera u drugo mjesto prebivališta u skladu s posebnim propisima
- 2) zbog promjene mjesta prebivališta iz zdravstvenih razloga, a na temelju mišljenja zdravstvene ustanove koju određuje ministar nadležan za zdravstvo ili
- 3) na prijedlog poslodavca, a u slučaju kolektivnog zbrinjavanja viška radnika prema posebnom propisu.

Članak 41.

(1) Pravo na novčanu naknadu nema nezaposlena osoba koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost bez opravdanih razloga.

(2) Opravdanim razlozima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se:

- 1) insolventnost, odnosno nelikvidnost prema propisima o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi
- 2) zaključenje stečajnog postupka
- 3) poslovanje s gubitkom
- 4) gubitak poslovnog prostora
- 5) gubitak povlastice odnosno dozvole za obavljanje djelatnosti propisane posebnim propisom
- 6) bolest osobe osigurane u slučaju nezaposlenosti
- 7) gubitak poslovnog partnera
- 8) ozbiljna šteta na imovini osobe osigurane u slučaju nezaposlenosti
- 9) prirodna katastrofa i katastrofa uzrokovana višom silom i
- 10) drugi razlozi za koje osoba dokaže da su opravdani.

(3) Insolventnost iz stavka 2. točke 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju potvrde Financijske agencije iz Očevidnika redosljeda osnova za plaćanje o evidentiranim neizvršenim osnovama za plaćanje u razdoblju duljem od 60 dana, odnosno na temelju izjave o vrijednosti imovine koja ne pokriva postojeće obveze.

Nelikvidnost iz stavka 2. točke 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju izjave osobe o kašnjenju više od 60 dana s ispunjenjem novčanih obveza vjerovnicima, a čija visina u ukupnom iznosu čini više od 20 % od iznosa obveza objavljenih u godišnjem izvješću za proteklu financijsku godinu, odnosno na temelju JOPPD obrasca s podacima o kašnjenju više od 30 dana s isplatom plaće za radnike u visini ugovorene plaće te plaćanjem pripadajućih poreza i doprinosa koji se moraju obračunati i uplatiti zajedno s plaćom.

(4) Zaključenje stečajnog postupka iz stavka 2. točke 2. ovoga članka utvrđuje se na temelju pravomoćnog rješenja nadležnog suda o zaključenju stečajnog postupka.

(5) Poslovanje s gubitkom iz stavka 2. točke 3. ovoga članka utvrđuje se na temelju izvotka iz poslovnih knjiga.

(6) Gubitak poslovnog prostora iz stavka 2. točke 4. ovoga članka utvrđuje se na temelju odluke o prestanku zakupa, odnosno pisanog raskida ugovora o zakupu.

(7) Gubitak povlastice, odnosno dozvole za obavljanje djelatnosti propisane posebnim propisom iz stavka 2. točke 5. ovoga članka utvrđuje se na temelju odluke nadležnog tijela o neizdavanju odnosno neproduženju povlastice, odnosno dozvole za obavljanje djelatnosti.

(8) Bolest osobe iz stavka 2. točke 6. ovoga članka utvrđuje se na temelju izvješća o nesposobnosti za rad izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi, odnosno u privatnoj praksi.

(9) Gubitak poslovnog partnera iz stavka 2. točke 7. ovoga članka utvrđuje se na temelju uvida u odgovarajući registar iz kojega je razvidan prestanak obavljanja samostalne djelatnosti partnera, odnosno na temelju ugovora o istupanju ortaka.

(10) Ozbiljna šteta na imovini iz stavka 2. točke 8. ovoga članka utvrđuje se na temelju zapisnika o očevidu nadležne policijske postaje.

(11) Prirodna katastrofa i katastrofa uzrokovana višom silom iz stavka 2. točke 9. ovoga članka utvrđuje se na temelju prijave nadležnom povjerenstvu za procjenu štete od elementarnih nepogoda sukladno propisima o zaštiti od elementarnih nepogoda.

Članak 42.

(1) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobu kojoj je prestao radni odnos čini prosjek brutoplaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa, odnosno službe.

(2) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobu koja je obavljala samostalnu djelatnost čini prosjek osnovice na koju su obračunani i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku obavljanja samostalne djelatnosti.

(3) U osnovicu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne ulaze naknade plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima.

(4) Ako se osnovica za utvrđivanje novčane naknade ne može utvrditi prema odredbi stavaka 1. i 2. ovoga članka, nezaposlenoj osobi utvrđuje se osnovica u visini minimalne plaće, umanjene za doprinose za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, ovisno o postotku vremena provedenog na radu.

Članak 43.

(1) Novčana naknada za prvih 90 dana korištenja iznosi 60 %, a za preostalo vrijeme korištenja 30 % od osnovice utvrđene prema odredbama članka 42. ovoga Zakona.

(2) Pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka ima nezaposlena osoba koja je stekla pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad, kao i osoba koja je ostvarila naknadu po posebnom propisu u iznosu nižem od utvrđene novčane naknade.

(3) Utvrđena novčana naknada ostvaruje se u utvrđenoj visini za cijelo razdoblje trajanja prava.

Članak 44.

(1) Najviši iznos novčane naknade za prvih 90 dana korištenja ne može biti viši od 70 %, a za preostalo vrijeme korištenja ne može biti viši od 35 % iznosa prosječne netoplaće isplaćene po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u prethodnoj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku.

(2) Najniži iznos novčane naknade ne može biti niži od 50% iznosa minimalne plaće, umanjene za doprinose za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, osim u slučaju kada se visina novčane naknade određuje prema postotku vremena provedenog na radu.

Članak 45.

(1) Novčana naknada pripada nezaposlenoj osobi u trajanju od:

1) 90 dana ako je provela na radu od 9 mjeseci do 2 godine

- 2) 120 dana ako je provela na radu više od 2 godine
- 3) 150 dana ako je provela na radu više od 3 godine
- 4) 180 dana ako je provela na radu više od 4 godine
- 5) 210 dana ako je provela na radu više od 5 godina
- 6) 240 dana ako je provela na radu više od 6 godina
- 7) 270 dana ako je provela na radu više od 7 godina
- 8) 300 dana ako je provela na radu više od 8 godina
- 9) 330 dana ako je provela na radu više od 9 godina
- 10) 360 dana ako je provela na radu više od 10 godina
- 11) 390 dana ako je provela na radu više od 15 godina
- 12) 420 dana ako je provela na radu više od 20 godina i
- 13) 450 dana ako je provela na radu više od 25 godina.

(2) Nezaposlena osoba koja je provela na radu više od 32 godine i kojoj nedostaje do pet godina do ispunjenja uvjeta dobne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu ima pravo na novčanu naknadu sve do ponovnog zaposlenja, odnosno nastupanja okolnosti iz članka 49. ovoga Zakona.

(3) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u vrijeme provedeno na radu, na temelju radnog odnosa, uračunava se vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad, odnosno na roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa, odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima.

(4) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u vrijeme provedeno na radu na temelju obavljanja samostalne djelatnosti, uračunava se vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je osoba bila privremeno nesposobna za rad, odnosno na roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, ako je za to vrijeme primala naknadu plaće prema posebnim propisima i ako je uplaćen doprinos za zapošljavanje.

Članak 46.

(1) Nezaposlenoj osobi koja ima pravo na novčanu naknadu može se, na njezin zahtjev, isplatiti naknada u jednokratnom iznosu ovisno o utvrđenom trajanju prava na naknadu prema članku 45. stavku 1. ovoga Zakona, radi zapošljavanja i samozapošljavanja.

(2) Iznimno od odredba stavka 1. ovoga članka, nezaposlenoj osobi kojoj je trajanje prava na novčanu naknadu utvrđeno prema članku 45. stavku 2. ovog Zakona može se, na njezin zahtjev, isplatiti naknada u jednokratnom iznosu za razdoblje koje ne može biti duže od dvije godine od dana kada je podnesen zahtjev za isplatu novčane naknade u jednokratnom iznosu.

(3) Nezaposlena osoba, kojoj je jednokratno isplaćena novčana naknada, ne može se prijaviti Zavodu prije isteka vremena za koje je primila jednokratnu isplatu.

(4) Nezaposlena osoba, kojoj je novčana naknada isplaćena na način iz stavka 1. ovoga članka, može ponovno steći pravo na novčanu naknadu ako ispuni uvjet iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavka 4. ovoga članka uračunava se u vrijeme provedeno na radu:

1) vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad, odnosno na rodiljnom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa, odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima, ostvareno nakon isteka vremena za koje je nezaposlena osoba primila jednokratnu isplatu i

2) vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je osoba bila privremeno nesposobna za rad, odnosno na rodiljnom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, ako je za to vrijeme primala naknadu plaće prema posebnim propisima i ako je uplaćen doprinos za zapošljavanje, ostvareno nakon isteka vremena za koje je nezaposlena osoba primila jednokratnu isplatu.

(6) Uvjete i način isplate naknade iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za rad.

Članak 47.

(1) Nezaposlenoj osobi koja podnese zahtjev za novčanu naknadu u roku iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona novčana naknada pripada:

1) od prvog dana po prestanku radnog odnosa, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka radnog odnosa ili

2) od prvog dana po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.

(2) Ako nezaposlena osoba podnese zahtjev u roku iz članka 38. stavaka 2. ili 3. ovoga Zakona, novčana naknada pripada od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 48.

(1) Isplaćivanje novčane naknade obustavlja se korisniku:

1) za onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka, odnosno dohotka s iznosom prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini

2) za vrijeme dragovoljnog služenja vojnog roka

3) tijekom izdržavanja kazne zatvora do tri mjeseca

4) za vrijeme trajanja pritvora, odnosno istražnog zatvora

5) za vrijeme stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa prema posebnim propisima

6) za vrijeme ostvarivanja prava na rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku počtu od rada odnosno rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu i

7) za vrijeme utvrđene privremene nezapošljivosti od strane centra za profesionalnu rehabilitaciju.

(2) Korisniku novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za ostatak razdoblja do kojeg je priznato pravo na ovu naknadu pod uvjetom da se prijavi Zavodu u roku od 30 dana po prestanku okolnosti koja je dovela do obustave i podnese zahtjev za novčanu naknadu.

Članak 49.

(1) Pravo na novčanu naknadu prestaje nezaposlenoj osobi ako:

1) zasnuje radni odnos

2) istekne razdoblje za koje je imala pravo na novčanu naknadu

3) obavlja posao bez potvrde, ugovora odnosno rješenja na temelju kojeg radi

- 4) registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25 % udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
 - 5) postane član zadruge
 - 6) postane predsjednik, član uprave ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruge
 - 7) registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
 - 8) započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
 - 9) postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju
 - 10) se zaposli prema posebnim propisima
- 11) ispunj uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane naknade odnosno invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane naknade
- 12) ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti od nadležnog jedinstvenog tijela vještačenja
- 13) ostvari naknadu po posebnim propisima u iznosu višem od utvrđene novčane naknade
- 14) nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca
- 15) navrši 65 godina života
- 16) odbije se uključiti u obrazovni program ili ga bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi obrazovni program koji je sukladan njezinim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima, a koji je organizirao odnosno troškove snosio Zavod u svrhu povećanja mogućnosti zapošljavanja
- 17) ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad te ne obavlja aktivnosti u dinamici utvrđenoj u profesionalnom planu i
- 18) se odjavi s evidencije.
- (2) Pravo na novčanu naknadu prestaje i nezaposlenoj osobi ako ta osoba ne prihvati ponuđena zaposlenja u okviru stečene razine kvalifikacije i radnog iskustva do utvrđivanja profesionalnog plana iz članka 24. ovoga Zakona, a nakon toga ponuđena zaposlenja iz utvrđenoga profesionalnog plana ili ako svojim postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca, osim ako odbije zaposlenje zbog toga što poslodavac redovito ne ispunjava obveze prema radnicima:
- 1) u mjestu prebivališta ili boravišta
 - 2) izvan mjesta prebivališta ili boravišta udaljenog do 50 km od mjesta rada, pod uvjetom da poslodavac snosi troškove putovanja sredstvima javnog prijevoza ili sam organizira prijevoz na posao i s posla ili
 - 3) izvan mjesta prebivališta ili boravišta bez obzira na udaljenost od mjesta rada, pod uvjetom da je osiguran odgovarajući smještaj.
- (3) Iznimno odredbe stavka 2. točke 2. i 3. ovoga članka ne odnose se na trudnicu, jednog od roditelja s djetetom do 8. godine života, jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju po posebnom propisu ako je drugi roditelj zaposlen, jednog od roditelja s troje i više malodobne djece ako je drugi roditelj zaposlen, roditelja koji se samostalno skrbi o djetetu do 15. godine života, osim ako daje pisanu izjavu da prihvaća posao.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, pravo na novčanu naknadu prestaje i nezaposlenoj osobi koja se vodi u evidenciji Zavoda dulje od 12 mjeseci, ako ta osoba ne prihvati ponuđeno zaposlenje koje odgovara njezinim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima.

Članak 50.

(1) Nezaposlena osoba može ponovno steći pravo na novčanu naknadu ako nakon prestanka prava na novčanu naknadu ispuni uvjete utvrđene u članku 37. ovoga Zakona.

(2) Nezaposlenoj osobi kojoj je pravo na novčanu naknadu prestalo ponovnim zapošljavanjem, odnosno obavljanjem samostalne djelatnosti, prije isteka vremena u kojem je imala pravo na novčanu naknadu, a koja je ponovno ostala nezaposlena, osim zbog razloga utvrđenih u člancima 39. i 41. ovoga Zakona, nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje i u utvrđenoj visini.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, nezaposlenoj osobi iz članka 45. stavka 2. ovoga Zakona koja se ponovno zaposlila duže od tri mjeseca nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje te naknade i u visini utvrđenoj prema novoj osnovici sukladno članku 42. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona, ako je to za nju povoljnije.

(4) Nezaposlenoj osobi prilikom ponovnog stjecanja prava na novčanu naknadu u vrijeme provedeno na radu, prema članku 45. stavcima 3. i 4. ovoga Zakona, uračunava se samo vrijeme provedeno na radu poslije prestanka posljednjega utvrđenog prava na ovu naknadu.

2. Mirovinsko osiguranje

Članak 51.

Pravo na mirovinsko osiguranje ima nezaposlena osoba koja je ostvarila pravo na novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona i koja ispunjava uvjet godina života za stjecanje prava na starosnu mirovinu, dok ne stekne prvi uvjet mirovinskog staža za starosnu mirovinu, ali najdulje u trajanju pet godina.

Članak 52.

Zahtjev za mirovinsko osiguranje nezaposlena osoba može podnijeti u roku iz članka 38. ovoga Zakona.

Članak 53.

Pravo na mirovinsko osiguranje iz članka 51. ovoga Zakona prestaje nezaposlenoj osobi nastupanjem okolnosti iz članaka 48. i 49. ovoga Zakona, osim okolnosti iz članka 49. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona.

Članak 54.

(1) Invalidi rada kojima je priznato pravo na profesionalnu rehabilitaciju po osnovi mirovinskog osiguranja ostvaruju pravo na naknadu plaće po propisima o mirovinskom osiguranju.

(2) Razdoblja koja je nezaposlena osoba kao invalid rada provela koristeći se pravom na profesionalnu rehabilitaciju uračunavaju se u vrijeme provedeno na radu za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz članka 45. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

3. Novčana pomoć i naknada troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu

Članak 55.

(1) Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje koje organizira, odnosno troškove snosi Zavod ima za dane provedene na obrazovanju pravo na:

- 1) novčanu pomoć u visini 50 % minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja i
- 2) naknadu troškova prijevoza u visini koju utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom.

(2) Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na osposobljavanje na radno mjesto kod poslodavca ima za dane provedene na osposobljavanju pravo na:

- 1) novčanu pomoć u visini minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja i
- 2) naknadu troškova prijevoza u visini koju utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom.

(3) Iznimno od stavka 1. točke 1. i stavka 2. točke 1. ovoga članka, nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje odnosno osposobljavanje na radno mjesto kod poslodavca, a koja je korisnik novčane naknade, zadržava tijekom tog obrazovanja odnosno osposobljavanja pravo na novčanu naknadu.

(4) Nezaposlena osoba iz stavka 3. ovoga članka kojoj za vrijeme obrazovanja odnosno osposobljavanja istekne pravo na novčanu naknadu, ima pravo na novčanu pomoć do isteka tog obrazovanja.

Članak 56.

(1) Isplaćivanje novčane pomoći iz članka 55. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona obustavlja se korisniku:

- 1) kada zaključi ugovor o radu koji traje kraće od obrazovanja
 - 2) kada ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
 - 3) za vrijeme trajanja pritvora ili istražnog zatvora
 - 4) za vrijeme izdržavanja kazne zatvora do tri mjeseca
 - 5) kada nastupi na dragovoljno služenje vojnog roka i
 - 6) za vrijeme utvrđene privremene nezapošljivosti od strane centra za profesionalnu rehabilitaciju.
- (2) Korisniku novčane pomoći iz stavka 1. ovoga članka nastavlja se isplaćivanje novčane pomoći za preostalo vrijeme ugovorenog obrazovanja, pod uvjetom da u roku od osam dana od prestanka okolnosti koja je dovela do obustave nastavi obrazovanje i prijavi se Zavodu.

Članak 57.

Pravo na novčanu pomoć iz članka 55. stavka 1. točke 1. i stavka 2. točke 1. ovoga Zakona prestaje nezaposlenoj osobi ako:

- 1) zasnjuje radni odnos u trajanju dužem od obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu
- 2) prekine obrazovanje odnosno osposobljavanje na radnom mjestu
- 3) obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi
- 4) registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25 % udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
- 5) postane član zadruge
- 6) postane predsjednik, član uprave ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruge
- 7) registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
- 8) započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
- 9) postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju
- 10) se zaposli prema posebnim propisima
- 11) ispuni uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći odnosno invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći
- 12) ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti od nadležnog jedinstvenog tijela vještačenja

13) ostvari pravo na roditeljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada, odnosno roditeljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnim propisima

14) nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca

15) navrši 65 godina života i

16) se odjavi s evidencije.

4. Jednokratna novčana pomoć i naknada putnih i selidbenih troškova

Članak 58.

(1) Nezaposlena osoba kojoj Zavod nije u mogućnosti osigurati zaposlenje u mjestu prebivališta, a koja sama ili posredovanjem Zavoda nađe zaposlenje u drugom mjestu ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć te na naknadu putnih i selidbenih troškova za sebe, bračnog druga, odnosno izvanbračnog druga i djecu, od mjesta prebivališta do mjesta zaposlenja.

(2) Uvjete za korištenje prava i visinu naknade iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za rad.

5. Pravo na novčanu naknadu osoba koje su bile zaposlene u inozemstvu

Članak 59.

(1) Hrvatski državljani koji je bio zaposlen u inozemstvu ostvaruje pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti u skladu s odredbama međunarodnog ugovora.

(2) U postupku utvrđivanja i ostvarivanja prava kao i utvrđivanje visine novčane naknade nezaposlenim osobama iz stavka 1. ovoga članka, osim odredbi međunarodnog ugovora, primjenjuju se i odredbe ovoga Zakona.

(3) Hrvatski državljani koji je radio u državi s kojom Republika Hrvatska nema zaključen ugovor kojim su regulirana prava za slučaj nezaposlenosti, odnosno u državi u kojoj nije bio osiguran za slučaj nezaposlenosti, može ostvariti novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona ako je doprinos za zapošljavanje plaćao Zavodu za vrijeme od najmanje devet mjeseci u posljednjih 24 mjeseca prije prestanka zaposlenja u inozemstvu.

(4) Osoba iz stavka 3. ovoga članka o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate posebnog doprinosa sklapa ugovor sa Zavodom.

(5) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobe iz stavka 3. ovoga članka čini prosjek najniže mjesečne osnovice za obračun doprinosa za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku zaposlenja u inozemstvu.

Članak 60.

(1) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi može ostvariti novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona:

1) ako je doprinos za zapošljavanje plaćao Zavodu za vrijeme od najmanje devet mjeseci u posljednjih 24 mjeseca prije prestanka radnog odnosa

2) ako mu je radni odnos prestao bez njegove krivnje ili pristanka i

3) ako uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju nije drukčije određeno.

(2) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi iz stavka 1. ovoga članka o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate posebnog doprinosa sklapa ugovor sa Zavodom.

(3) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za člana posade broda u međunarodnoj plovidbi iz stavka 1. ovoga članka čini prosjek osnovice na koju su obračunani i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa.

Članak 61.

Način sklapanja ugovora sa Zavodom o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate doprinosa za zapošljavanje iz članka 59. stavka 4. i članka 60. stavka 2. ovoga Zakona utvrđuje se odlukom Upravnog vijeća Zavoda.

VI. POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Članak 62.

Prava za vrijeme nezaposlenosti nezaposlena osoba ostvaruje u Zavodu.

Članak 63.

- (1) Postupak za ostvarivanje prava utvrđenih ovim Zakonom pokreće se na zahtjev nezaposlene osobe.
- (2) O zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka odlučuje u prvom stupnju regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem.

(3) O žalbi protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(4) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 64.

Nezaposlena osoba koja ostvaruje prava utvrđena ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona dužna je u roku od 15 dana prijaviti Zavodu svaku okolnost koja utječe na promjenu ili prestanak prava.

Članak 65.

- (1) Nezaposlena osoba kojoj je na teret Zavoda izvršena isplata ili je ostvarila neka primanja na koja nije imala pravo, dužna ih je vratiti Zavodu zbog stjecanja bez osnove.
- (2) Visinu nepripadno isplaćenih sredstava stečenih bez osnove utvrđuje u prvom stupnju regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem po službenoj dužnosti.

(3) O žalbi protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(4) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Ako je na osnovi pravomoćne sudske odluke ili odluke poslodavca radnik vraćen na rad i počeo raditi te su mu uspostavljena prava po osnovi rada za razdoblje u kojem je bio nezaposlen, radnik je dužan vratiti Zavodu iznose isplaćene novčane naknade.

(6) U slučajevima iz stavka 5. ovoga članka Zavod ima pravo na povrat uplaćenog doprinosa za mirovinsko osiguranje.

Članak 66.

- (1) Pravo Zavoda na utvrđivanje nepripadne isplate i prava na povrat nepripadne isplate zastarijevaju za pet godina računajući od dana kada je zastara počela teći.
- (2) Zastara prava na utvrđivanje nepripadne isplate počinje teći nakon isteka godine u kojoj je Zavod saznao za nepripadnu isplatu.
- (3) Zastara prava na povrat nepripadne isplate počinje teći od pravomoćnosti rješenja kojim je utvrđena nepripadna isplata.

Članak 67.

(1) Ako se radi povrata nepripadne isplate, kamata ili troškova naplate vodi postupak pred sudom ili drugim nadležnim tijelom, za vrijeme trajanja tog postupka zastara ne teče.

(2) Tijek zastare prava na utvrđivanje, odnosno prava na povrat nepripadne isplate, kamata i troškova naplate prekida se svakom službenom radnjom Zavoda usmjerenom na utvrđivanje ili povrat nepripadne isplate, kamata i troškova naplate, koja je dostavljena obvezniku povrata na znanje.

(3) Nakon poduzetih radnji iz stavka 2. ovoga članka rok zastare počinje ponovno teći.

VII. HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

Članak 68.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je javna ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske na koju se primjenjuju propisi o ustanovama, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 69.

Zavod, na temelju javnih ovlasti, obavlja sljedeće poslove:

- 1) prati, analizira i istražuje gospodarska, socijalna i druga kretanja, zaposlenost, zapošljavanje i nezaposlenost te njihove međusobne utjecaje na temelju čega predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja
- 2) vodi evidencije i izdaje potvrde o nezaposlenima i drugim osobama, posreduje pri zapošljavanju između poslodavaca i osoba koje traže zaposlenje, prati potrebe za radnicima, njihovo zapošljavanje te u tom smislu surađuje s poslodavcima u Republici Hrvatskoj i drugim državama članicama Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije
- 3) u suradnji sa socijalnim partnerima, obrazovnim ustanovama i drugim pravnim osobama organizira i provodi programe profesionalnog usmjeravanja te obrazovanja i druge oblike aktivne politike zapošljavanja
- 4) surađuje s obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa s potrebama za radnicima i provođenja profesionalnog usmjeravanja
- 5) provodi međunarodne ugovore o zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti
- 6) obavlja poslove zapošljavanja hrvatskih državljana u inozemstvu i ostvarivanja njihovih prava
- 7) rješava o pravima nezaposlenih osoba i obavlja isplatu naknada na temelju donesenih rješenja
- 8) usmjerava i upravlja sredstvima ostvarenim po osnovi doprinosa za zapošljavanje i drugim sredstvima osiguranim za namjene utvrđene ovim Zakonom
- 9) podnosi jednom godišnje Vladi Republike Hrvatske i Gospodarsko-socijalnom vijeću izvješće o radu Zavoda i to do 30. travnja za proteklu godinu i
- 10) obavlja druge poslove utvrđene ovim i drugim posebnim zakonima, Statutom i aktima Zavoda.

Članak 70.

(1) Sjedište Zavoda je u Zagrebu.

(2) Radi obavljanja stručnih, administrativnih i drugih poslova Zavod osniva jedinstvenu stručnu službu.

(3) Stručna služba Zavoda ustrojava se tako da osigura nesmetano, svrhovito i uspješno obavljanje djelatnosti Zavoda kao i dostupno ostvarivanje prava nezaposlenih osoba utvrđenih ovim Zakonom.

Članak 71.

(1) Statut Zavoda donosi Upravno vijeće Zavoda, uz naknadnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

(2) Statutom se osobito uređuje: ustrojstvo Zavoda, prava, obveze i odgovornosti tijela koja upravljaju Zavodom, javnost rada Zavoda i njegovih tijela, obavljanje stručno-administrativnih, pravnih i drugih poslova te druga pitanja od važnosti za rad Zavoda.

Članak 72.

(1) Zavodom upravlja Upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće čini sedam članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, i to:

- 1) dva člana na prijedlog ministra nadležnog za rad
 - 2) tri člana na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća, sukladno zastupljenosti Vlade i socijalnih partnera u Gospodarsko-socijalnom vijeću
 - 3) jednog člana, predstavnika radnika Zavoda, izabranog sukladno propisima o radu i
 - 4) jednog člana na prijedlog udruga nezaposlenih.
- (3) Predsjednika Upravnog vijeća biraju članovi Upravnog vijeća od članova iz stavka 2. točke 1. ovoga članka.
- (4) Upravno vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom ukupnog broja članova.
- (5) Predsjednik Upravnog vijeća može obustaviti od izvršenja odluke Upravnog vijeća koje imaju negativne posljedice na financijsko poslovanje Zavoda.
- (6) Djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti Upravnog vijeća utvrđuju se Statutom Zavoda.

Članak 73.

- (1) Zavod ima ravnatelja.
- (2) Ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za rad, a na temelju provedenoga javnog natječaja.
- (3) Djelokrug, ovlasti i odgovornosti ravnatelja Zavoda utvrđuju se Statutom.

Članak 74.

- (1) Ravnatelj Zavoda ima zamjenika ravnatelja.
- (2) Zamjenika ravnatelja imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za rad.
- (3) Djelokrug, ovlasti i odgovornosti zamjenika ravnatelja utvrđuju se Statutom.

Članak 75.

- (1) Ravnatelj Zavoda ima jednog ili više pomoćnika ravnatelja.
- (2) Pomoćnike ravnatelja imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za rad.
- (3) Broj pomoćnika ravnatelja, djelokrug, ovlasti i odgovornosti pomoćnika ravnatelja utvrđuju se Statutom.

VIII. NADZOR

Članak 76.

- (1) Upravni nadzor nad Zavodom provodi ministarstvo nadležno za rad.
- (2) Zavod je obavezan najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o svom radu ministarstvu nadležnom za rad i to do 30. travnja za proteklu godinu.

Članak 77.

- (1) Inspekcijski nadzor nad zakonitošću obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem pravnih i fizičkih osoba iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona i obavljanja povremenog rada redovitih učenika srednjoškolskih ustanova iz članka 4. stavka 5. ovoga Zakona kod poslodavaca obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu, a nadzor nad zakonitošću obavljanja poslova posredovanja za povremeni rad redovitih učenika u srednjoškolskim ustanovama iz članka 4. stavka 5. ovoga Zakona obavlja prosvjetna inspekcija prema posebnom propisu.
- (2) U provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor tijela iz stavka 1. ovoga članka zabranit će privremeno rješenjem, do otklanjanja utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti, obavljanje djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem pravnim i fizičkim osobama odnosno obavljanje poslova posredovanja za povremeni rad redovitih učenika srednjoškolskim ustanovama koje te djelatnosti odnosno poslove obavljaju protivno članku 4. stavcima 2., 4., 5., 6., 7. i 11. ovoga Zakona.

(3) Žalba izjavljena protiv rješenja o privremenoj zabrani obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno obavljanja poslova posredovanja za povremeni rad redovitih učenika iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 78.

(1) Zavod će na zahtjev tijela državne i javne uprave te javnih ustanova osigurati dostupnost podataka o nezaposlenim osobama koje vodi u svojoj evidenciji, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.

(2) Na zahtjev Zavoda, a u svrhu obavljanja njegove registrirane djelatnosti, tijela državne i javne uprave te javne ustanove osigurat će dostupnost podataka o osobama koje vode u svojim evidencijama, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.

IX. IZVORI SREDSTAVA ZA DJELATNOSTI ZAPOS LJAVANJA

Članak 79.

(1) Izvori sredstava za djelatnosti zapošljavanja su:

- 1) doprinos poslodavca
- 2) doprinos osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost
- 3) doprinos radnika zaposlenog u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu države, međunarodnoj organizaciji ili predstavništvu koje na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet
- 4) doprinos radnika u osobnoj službi kod stranih državljana
- 5) doprinos radnika zaposlenih u inozemstvu i
- 6) drugi izvori.

(2) Doprinosi iz stavka 1. ovoga članka, obveznici doprinosa, obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa, osnovice i stope za obračun, način obračuna i rokovi plaćanja te druga pitanja u vezi s plaćanjem doprinosa za zapošljavanje uređuju se posebnim zakonom.

Članak 80.

(1) Rashodi djelatnosti zapošljavanja su:

- 1) novčana naknada i druga prava za vrijeme nezaposlenosti
 - 2) troškovi pripreme za zapošljavanje i posredovanja pri zapošljavanju
 - 3) troškovi provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja
 - 4) troškovi provedbe djelatnosti zapošljavanja i troškovi Upravnog vijeća Zavoda i
 - 5) drugi troškovi.
- (2) Rashodi za djelatnost zapošljavanja u jednoj kalendarskoj godini pokrivaju se prihodima u istoj kalendarskoj godini.

X. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 81.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 kuna do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja:

- 1) privremeno ili povremeno u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, a o tome nije obavijestila ministarstvo nadležno za rad (članak 4. stavak 3.)
- 2) obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem prije upisa u odgovarajuću evidenciju ministarstva nadležnog za rad (članak 4. stavak 7.)
- 3) uz djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem obavlja nedopuštene djelatnosti (članak 4. stavak 4.)
- 4) obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem uz naplatu naknade od tražitelja zaposlenja (članak 4. stavak 6.)

5) u pravnom prometu, poslovnim ispravama, na svakom dopisu i oglasu ne navede broj pod kojim je upisana u evidenciju ministarstva nadležnog za rad (članak 4. stavak 10.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 40.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 4000,00 do 10.000,00 kuna.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjen drugi put udvostručuju se najniži i najviši iznosi novčanih kazni propisanih stavkom 1. i 2. ovoga članka.

Članak 82.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac koji nije Zavodu prijavio potrebu za radnikom na propisanom obrascu (članak 32. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba poslodavca novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 8000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjen drugi put udvostručuju se najniži i najviši iznosi novčanih kazni propisanih stavkom 1. i 2. ovoga članka.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 83.

Korisnici prava za vrijeme nezaposlenosti koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ta prava ostvarili prema propisima o zapošljavanju koji su se primjenjivali do toga dana, ta prava ostvaruju u istom opsegu i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, sve do njihova prestanka.

Članak 84.

(1) Iznimno od članka 83. ovoga Zakona, nezaposlenoj osobi (ženi) koja je ostvarila pravo na novčanu naknadu do zaposlenja ili nastupa neke od okolnosti propisane Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (»Narodne novine«, br. 80/08.) produžiti će se pravo na novčanu naknadu do ispunjenja uvjeta godina starosti za stjecanje prava za starosnu mirovinu, odnosno prijevremenu starosnu mirovinu iz članka 26. i 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 121/10.), ako ispunjava uvjet ostvarenog mirovinskog staža propisanog člankom 26. i 27. toga Zakona.

(2) Nezaposlena osoba iz stavka 1. ovoga članka, kojoj do stupanja na snagu ovoga Zakona nije isteklo utvrđeno pravo na novčanu naknadu, zahtjev za produženje prava na novčanu naknadu može podnijeti u roku od 30 dana od isteka utvrđenog prava na novčanu naknadu.

(3) Nezaposlena osoba iz stavka 1. ovoga članka, kojoj do stupanja na snagu ovoga Zakona nije isteklo utvrđeno pravo na novčanu naknadu, već joj je isto prestalo prije isteka zbog zasnivanja radnog odnosa, zahtjev za produženje prava na novčanu naknadu može podnijeti u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, odnosno prestanka privremene nesposobnosti za rad nakon prestanka radnog odnosa.

(4) Nezaposlena osoba iz stavka 1. ovoga članka, kojoj je do stupanja na snagu ovoga Zakona isteklo utvrđeno pravo na novčanu naknadu, zahtjev za produženje prava na novčanu naknadu može podnijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, pod uvjetom da do tada nije ispunila uvjete za mirovinu propisane člankom 26. i 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 121/10.).

(5) Nezaposlenoj osobi iz stavka 2. ovoga članka pravo na produženje novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka pripada od prvog dana nakon isteka utvrđenog prava na novčanu naknadu, a nezaposlenoj osobi iz

stavka 3. ovoga članka pravo na produženje novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka pripada od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(6) Novčana naknada iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se u visini koja je isplaćivana u trenutku isteka utvrđenog prava na novčanu naknadu.

Članak 85.

Zahtjevi za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti i zahtjevi za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, koji su podneseni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema propisima koji su se primjenjivali do toga dana.

Članak 86.

(1) Ministar nadležan za rad donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnike iz članka 4. stavka 12., članka 11. stavka 3., članka 17. stavka 5., članka 20., članka 46. stavka 6. i članka 58. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Upravno vijeće Zavoda donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona odluke iz članka 55. stavka 1. točke 2., članka 55. stavka 2. točke 2. i članka 61. ovoga Zakona.

(3) Do dana stupanja na snagu propisa iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjivat će se:

- Pravilnik o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad (»Narodne novine«, br. 2/14.)
- Pravilnik o obavljanju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem (»Narodne novine«, br. 8/14.)
- Pravilnik o odgovarajućem smještaju (»Narodne novine«, br. 39/09.)
- Pravilnik o evidencijama Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje (»Narodne novine«, br. 23/14. i 12/16.)
- Odluka o uvjetima i načinu isplate novčane naknade u jednokratnom iznosu (»Narodne novine«, br. 123/12.)
- Odluka o jednokratnoj novčanoj pomoći i naknadi putnih i selidbenih troškova (»Narodne novine«, br. 23/14. i 50/14.)
- Odluka o osnovici i načinu plaćanja posebnog doprinosa za zapošljavanje osoba zaposlenih u inozemstvu (»Narodne novine«, br. 74/09.).

Članak 87.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (»Narodne novine«, br. 80/08., 121/10., 25/12., 118/12., 12/13. i 153/13.).

Članak 88.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/17-01/18

Zagreb, 17. veljače 2017.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora